

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

CZW
CZ

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2022-0000119382

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum 15 maart 2022
Betreft Handreiking Constitutionele Toetsing

Hierbij stuur ik u, zoals toegezegd tijdens het commissiedebat Discriminatie, racisme en mensenrechten van 24 februari jl., de onlangs door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde Handreiking Constitutionele Toetsing (voor wet- en regelgeving). Met deze handreiking geef ik uitvoering aan een eerdere toezegging om de constitutionele toets in het wetgevingsproces te versterken.¹ De handreiking is begin dit jaar opgenomen in het Integraal afwegingskader (IAK) voor beleid en regelgeving. Daarmee maakt het een vast onderdeel uit van de voorbereidende fase van wet- en regelgeving. Hier is ook om verzocht in de motie van de leden Azarkan en van Kooten-Arissen.² Door opname in het IAK betekent dat meer expliciet is voldaan aan het verzoek uit de motie van het lid Ceder om het IAK uit te breiden met een toets op risico's op discriminerende gevolgen van nieuw beleid en nieuwe regelgeving.³ De handreiking is voor alle ambtenaren beschikbaar via het kenniscentrum beleid en regelgeving (www.kcbr.nl).

Zoals de minister voor Rechtsbescherming in juni vorig jaar aan uw Kamer heeft aangegeven, is toetsing aan het non-discriminatiebeginsel en het gelijke behandelingsbeginsel een prioriteit.⁴ De handreiking vraagt daarom specifiek aandacht voor de discriminatietoets.⁵ Daarin vindt u ook een voorbeeld van de uitvoering van een dergelijke toets.⁶ De totstandkoming van de Handreiking Constitutionele Toetsing betekent niet dat er geen vervolgstappen worden gezet om te zorgen dat de constitutionele toetsing en daarmee ook de discriminatietoets tijdig wordt ingezet. Ik zorg ervoor dat de handreiking actief bekend wordt gemaakt bij de ministeries, onder andere door middel van presentaties van mijn medewerkers. Daarnaast bestaat er een opleidingsaanbod aan de Academie voor

¹ Zie de motie Klein en de reactie daarop, *Kamerstukken II* 2015/16, 34300 VII, nr. 48 en nr. 62; en zie ook een brief aan de Tweede Kamer van 5 november 2018, *Kamerstukken II* 2018/19, 35000 VII, 22112, nr. 38; daarnaast geeft de Handreiking uitvoering aan de motie Özütok, *Kamerstukken II* 2017/18, 34775 VII, nr. 17.

² *Kamerstukken II*, 2020/21, 35510, nr. 30.

³ *Kamerstukken II*, 2020/21, 30950, nr. 233.

⁴ *Kamerstukken II* 2020/21, 35570 VI, nr. 115.

⁵ *Handreiking Constitutionele Toetsing* (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), Den Haag: 2022, p. 21-22.

⁶ *Handreiking Constitutionele Toetsing* (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), Den Haag: 2022, p. 38.

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
CZW
CZ

Datum
15 maart 2022

Kenmerk
2022-0000119382

Wetgeving/Overheidsjuristen over nationale en internationale grondrechten, waarin onder andere aandacht wordt besteed aan (toetsing aan) het discriminatieverbod. Samen met de Academie ben ik bezig om ten aanzien van de discriminatietoets een meer uitgebreide cursus te ontwikkelen voor overheidsjuristen. Ook wordt de tekst over de discriminatietoets uit de handreiking omgevormd, zodat andere disciplines dan juristen de toets kunnen toepassen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hanke Bruins Slot